

הַלְכֹות שֵׁבֶת סִימָן שָׁפָג

ביאורים ומוסיפים

גיסא והאי גיסא ו מבטל את העומד. וכן כתוב החזו"א להלכה (או"ח סי' עז ס"ק א), וחור בו ממה שבכתב (שם סי' טח ס"ק א) שגם באופן זה אמורים 'אותי אוירא דהאי גיסא ודהאי גיסא ומובלט את העומד'.

[משנ"ב ס"ק קמו]

וכן בשעושקה פלחוי, יעמידו בראש קעשור-אמות⁽¹⁴¹⁾, ובטעם הדבר שהפס עצמו אינו יכול לשמש בתורת לחוי נחלך האחרוניים, הגאון יעקב (עירובין י, ב ד"ה והא) ביאר שעריך שליחוי יסתום בתרוק חלל עשר אמות של המבו, והפס עצמו עומד בתוך חלל זה, שהרי יש עשר אמות חוץ למקום הפס. מאידך, הרעיק"א (שות מהדור"ק סי' ייח) הוכיח מדברי התוס' (שם ד"ה והא) שאין צריך שהלחוי יהיה בתוך י' אמות של חלל המבו, וביאר שאין אחר ומה ציריך עוד לחוי חוץ מהפס, משום שהפס עצמו יכול לשמש גם בתורת עמוד מרובה לפירעה שבעציו ו גם בתורת לחוי, בין שאין כאן היכר לשם לחוי. אמןם כתוב, שאין צריך היכר מיהוד לאותו לחוי שמעמיד לדיד הפס, ואיתן דומה למה שUMBARA בשוע"ע לעיל (ס"ב) שעריך שליחוי יהיה ניכר בפני עצמו שאיט כהמשך הפס על די' שיעשנו עב מהפס או דק ממנה). משום שם הפס אריך י' אמות שהוא שערו כותל, ולכך אין דבר לחוי בלתי הצמוד אליו, מה שאין כן כאן שהפס עצמו אריך י' אמות, שבאופן זה לא צריך שיש היה ניכר הלחוי במופרד ממנה.

טעם נסף כתוב החזו"א (או"ח סי' טט ס"ק י), שה לחוי מועל רק על ידי שהוא מוחובר לכוטל המבו, ועל ידי שמעמידו שם הקוטל צורה גams או מבנים או מבחו"א, אבל אם הוא רוחוק מן הקוטל שלא נצטרת צורה זו, אין נחשב לחוי, ומה שמעמידו שם הקוטל ליד הפס הוא ממש שערו בדורן בכוטל. ולכך צריך להעמיד את הלחי אצל הפס על ידי שעשנו דק מהפס, שעל ידי זה תהיה צורת גams, אבל אם יעשנו באוטו עובי של הפס אינו מועל גם אם יעשנו גבוהה או נמוך.

וראה בספר בינה שמחה (סי' ל) שהרחיב בדעתו האחרונים בנדרזה וזה. וכן בפסי חצר אם צריך שישתמו בתוך חלל י', או שדי בו שchapirah שבעצדים אינה רחבה יותר מ' י' אמות.

[שע"צ ס"ק קלוד]

וזין בתרומות דלקתי לא נתקש hei פס ללחוי, ממש דהוא מפלג מן הכלול שלשה טקיין⁽¹⁴²⁾.

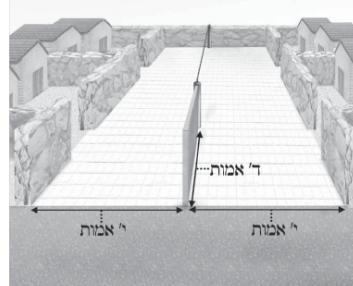
(142) ולדעתו הטוברות (בשוע"ע לעיל ס"ו) שגם לחוי המופלג מן הקוטל נחשב לחוי ברוחבו יותר מן הפרוץ שבעצדו, אף כאן לאכורה ייחסב הפס לחוי. אמן דעתה יתנו יתנו (עירובין ב, ב בISTRY), שנבדון שלפענוי ניריך לשימוש עד לחוי או קורה, אף שסובר של לחוי המופלג מהקוטל בר לשוי. טעמו ביאר הרעיק"א (שות מהדור"ק סי' ייח), שכין שהפס נצרך כדי להתריר את הפירעה שצליזו מדין עמוד מרובה, اي אפשר להשתמש בו גם כל לחוי להתריר את הפתח (זהబיא שט אופן שאף לרביתו יהונתן הפס עצמו משמש כל לחוי, והחו"א (או"ח סי' טט ס"ק י) פקפק על דבריו).

[משנ"ב ס"ק קמה]
וציריך ל'קהר⁽¹⁴³⁾.

(143) ואיפילו אם רוב תושמיש בני המבו באפתח הגודל, ורק שקבעו את דרכם גם באפתח הקטן, כתוב החזו"א (או"ח סי' טח ס"ק נ) שהתיקון שעשו לפתח הגודל פסל, ואסרו לטלטל במבו. המשך במילאים עמוד 15

[משנ"ב ס"ק קמה]
על-כן ציריך לעשות צוותת-הפתחה בסוף אנק' הפס עד פט' ה' האמצעי בקנדה⁽¹³⁶⁾.

(136) כוהה ☺

[שע"צ ס"ק קלוד]

אכן אין ציריך לעשות עב צוותת-הפתחה⁽¹³⁷⁾.

(137) כהנו שיצטריך לעשות עב צוותתفتح מהפס עד לווית השניה של הקוטל האמצעי, כיון שאחר שעשה צוותתفتح אחת לויית, נעשה כמבי העשו כמין חירות, שפסק השו"ע לקמן (סי' שס"ד ס"ג) שציריך לעשות שתי צוותתفتح בשתי עקומותיו.

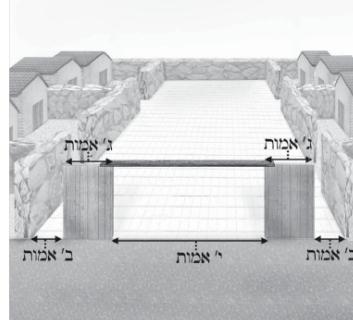
[משנ"ב ס"ק קמה]
ויתר מפער אמות⁽¹³⁸⁾.

(138) ודעת החזו"א (או"ח סי' טה ס"ק כה), שככל שהפרוץ מרובה על העומד, אף אם אין רחוב עשר אמות, נדון כפירצה של יותר מעשוי. ותמה על דעת הרמ"א כאן, שכין שאריך הפס הוא י' אמות, אם כן אם הפרוץ הוא מעט יותר מ' אמות הרי מרווח הפרוץ על העומד, ולמה כתוב דין זה רק בchapirah היא י' אמות, וסיים בצעאי.

[ש"ע סל"ז]

שנראחים שפי אמות מהכלול וייעשה פס ר'ח' שלש אמות, וניעשה כן גם בצד השני וישאר פתח ר'ח' אשר עשו אמות⁽¹³⁹⁾.

(139) כוהה ☺

[משנ"ב ס"ק קמה]

ובכגון זה דשין אמינו אני אוירא⁽¹⁴⁰⁾.

(140) וככל זה הדינן שבעצם אחד הפרוץ על העומד, אבל אם בשני הצדדים של העמד הפירצה שהה לעומד, כתבו הריבט"א והרין (עירובין י, ב) שאין אמורים 'אותי אוירא דהאי

הַלְכָות שֶׁבֶת סִימֵן שְׂמֹג שְׁמָד

ביאורים ומוספים

לעצמה ולא עם בני המבוים, וחוץ זו היתה פרוצה לרשות הרבים והפרצות מכוונות זו כנגד זו, שבאפז זה אם יש למבוים דיני מבוי לא מועיל לחזמי שני הצדדים כדי להתיירו, ואם הוא כחזר אפזר לתקנו עלי ידי ב' פטיט משני הצדדים. [בסטר בינת שמחה מבתב באות ה) כתוב, שהחזקוי"א עצמו חולק על המשנ"ב וסובר שם באופן זה אין ב' פטיט מתירם, וכן כתוב אחר כך לבאר את דבר הרומי"א שכונתו באופןו שעמבי פרוץ לחזר סתומה. אמנם הגרא"ח קיבסקי (בתשובה שם) כתוב, שרביה שבתחילת כתוב החזוי"א לפרש את דברי הרומי"א בחזר סתומה, ואחר כך נתחדש לו שאפשר לבאר שהחזר פרוצה והפרצות מכוונות, וכך הנכון טריזן זה בסוגרים].

והשוו"ע הרוב (ס"ב) כתוב כהמשנ"ב. ובספר בינת שמחה (שם) כתוב שואלי אפשר לדוחוק בכונתו כגון פירוש החזוי"א בכונת המשנ"ב:

[משנ"ב ס"ק י]

מפאן ומפאן⁽²⁾.

2) וגם עשו דלותות ללא צורת הפתחה, חלקו האחרונים בדבר, דעת השוו"ת חתום סופר (או"ח סי' פח) ושוו"ת פנים מאירות (ח"ב סי' ק מג) ושוו"ת אבני גור (או"ח סי' רעה ו-רפ) שدلותות מתירות גם אם אין צורת הפתחה, כיון שהדרלה נותרת לפירצה שםفتح, והיא גודרת את הפירצה גם כשהיא פתוחה. אמנם בשוו"ת פינות הבית (סי' יב) פפק בזה, וכן דעת החזוי"א (או"ח סי' עז) שאין דלותות מועלות להתריר רשות הרבים אם אין בהן צורת הפתחה, אלא שבominator שדרלותות נעלמות הן מועלות מדין מחייב, אבל בשעה שהדרלה נותרת בטלת המחייב ואסור. ובטעם הדבר כתוב, שענין הדרלותות הוא כדי לבטל את בקעת הרבים, ואחר שבטלת הבקעה, מועליה צורת הפתחה להתריר. וכן כתוב הג"ר נתן ארלך (הובא בשוו"ת בנין צין סי' כו, וכן כתוב בשוו"ת יד הלוי סי' סט בשם), וחותף שכן היה גם דעת ההפלאה.

[ביה"ל ד"ה שאננה מערכת]

וכן מצדד גמ"ן בפרק"ג זקדים, עין שם⁽³⁾.

3) בדין זה שMOVIOR מהגר"א והפמ"ג, שלחי מועליל כדי להחקל ממקום שאסור בטלול מחמות חסרון עירוב, כמו שmoveil כובי להחקל מקום שאסור בו מחויות, ראה מה שכתבנו במשנ"ב לעיל סי' שוג ס"ק כקה.

[ביה"ל ד"ה הוי מכחיצה]

דכמה אתקורנים חולקין בזיה⁽⁴⁾.

(4) בバイור הדעות בזה, ראה מה שכתבנו בשעה"ע לעיל ס"ק צד.

[ביה"ל שם]

לא ניתן לומר לה אתקורנים בזיה⁽⁵⁾.

(5) ודעת החזוי"א (או"ח סי' קח סי' יב) בדעת המג"א.

סִימֵן שְׁמָד

דִין מַבּוּי הַמִּפְלָשׁ, וְעַשְׂיוִי בְּנֶדֶל

[משנ"ב ס"ק ז]

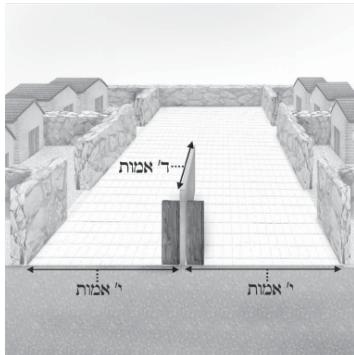
אין ארייך בק' מוקן מכך ממשני צדקין, דהיינו מכל צד שני פסין או פס רצוף ארכעה⁽¹⁾.

1) והחזקוי"א (או"ח סי' טה ס"ק לג) תמה על דבריו, שם יש למבוים שתי מחייבות פרוצות למגורי, והוא שהוא כרמלית ולא רשות היחיד ואסורה לטלטל בו, ולא מצינו שהיקלו בחזר שדי לה בשני פסין אלא שיש לה שלוש מחייבות בשלוש רוחות שהעומד בהן מרובה על הפורץ, אבל אם יש לה מחייבות של עומד מרובה רק בשתי רוחות, אין מועל מה שעשה שני פסין בכל צד. והוסיף, שהמשנ"ב עצמו (עליל סי' שב ס"ק מה וביבה"ל שם ס"ח ד"ה פרוך) כתוב, שכדי להתריר חזר צריך שייהו בה ג' מחייבות שהעומד בהן מרובה, וכן כתוב במקום אחר (סי' שסא ס"ק ח ושעה"ע שם סי' יד). וכדבר החזוי"א מבואר בראשוני, בתוטו (צד, א' ד"ה מא) ברש"ב א' (עובדת הקודש ש"א סי' יב) בר"ן (עריבורין יא, א) ובמאיר (יב, א). אמנם בريطב"א (שם יא, א ד"ה חצר) מבואר כהמשנ"ב.

ולכן ביאר החזוי"א בכונת הרומי"א, שמדובר באפין שהMOVIOR הוה שדינו בחזר דיה פתח מצד אחד לרשות הרבים, ומצדיו האחר לחזר סתומה [יש לה מחייבות ואני פרוצות] שלא עירבה לעצמה ולא עם בני המבוים, ובאופן זה אפשר לתaskan את המבוים על ידי שני פסין בכל צד.

וכתיב שם לישב את כונת המשנ"ב, שהMOVIOR הוה שדינו בחזר דיה פתח מצד אחד לרשות הרבים, ומצדיו האחר לחזר שלא עירבה

מילואים הלבות שבט סימן שבע המשר מעמוד הקודם

(135) כוה זט

[משנ"ב ס"ק קל] והוא סדין שככל למקון עליידי לחנים, לחי מפאן ולחי מפאן⁽¹³⁵⁾.

הלבות שבט סימן שבע המשר מעמוד 450

(144) כוה זט

[משנ"ב ס"ק קג] ובביה"ל לOLUMN (ס"י ששה ס"א ד"ה אסור) כתוב לענין פירצה מצד המבוי כלפי ראשו, שיתכן שיושיל שיעשה צורת הפתח לקטן, כין של ידי צורת הפחה נחשב כסתום, ואין החיקון שעשה לפתח הדול מבטל על ידי זה, וכן דעת החורא (או"ח ס"י טה ס"ק עד). ולפי זה אפשר לגרוס כאן "לווטא", ובדעת הלבוש (ס"ל יד) והחותמת שבת (ס"ק פ) והשוו' הרב (ס"מ).

[משנ"ב ס"ק קנו] רוזחה לומר, שאם השפועע ארוכה ארבע אמות⁽¹⁴⁶⁾. (147) ולענין הנדרן איך מוחדים תל המתלקט, ראה מה שכתבו לעיל סי' טה ס"ק ה.

[משנ"ב שם] קני בכהיחזה⁽¹⁴⁸⁾. (148) ולענין עד הין חשב המבוי דורו, כתוב החוזר (או"ח סי' טה ס"ק ע) שנראה שלעתה הגראי"א (ס"י שנה ס"ב) המבוי נחשב גדור עד שפט רשות הרבים. וטיס שהדורר צרי תלמוד. אולם בס"י קיא ס"ק ד נקט בשיטות שהוא רשות היחיד עד סוף שיפוע התל, וכן כתוב ההשונה הלבות סי' שבע ס"א.

(145) כוה זט

[משנ"ב ס"ק קג] שהיא לשות-הרבאים קבועה מקרקע האבן, ובנימה הנקבוי נמי מן הפקה ולפניהם קבועה בקרקע לשות-הרבאים ברוחב אמה או חצי

הלבות שבט סימן שבע המשר מעמוד 452

[משנ"ב ס"ק זט] לאלו קני קפלש⁽¹²⁾. (12) וכותב החוזר א"ז סי' טה ס"ק ה), שאף באופן שרוחב המבוי איתן

אם גם נשמטה ארד דחפה את דבריו, כיוון שהרשב"א (עובדת הקודש בית נחובות שער ב ס"א) כתוב בפירוש שגם מבוי עקום המפליש לבירמלית דינן במפולש.